

Økologi, Planter

Gødskning på økologiske bedrifter efter en ekstremt mild og våd vinter

Kvælstofprognosen er på trapperne, den offentliggøres hvert år i begyndelsen af marts. Artiklen giver et overblik over de forventede behov for andre næringsstoffer som kalium, svovl og bor.

Viden om

Efter en ekstremt mild og våd vinter må det forventes at de fleste jordtyper har haft et betydeligt tab af nitrat, hvilket udtrykkes i et positivt tal i kvælstofprognosen for vinterkorn og forårssåede afgrøder med kvælstofbehov. Prognosen er lagt ud over 3 geografiske områder som igen er sorteret efter 3 jordtyper: grovsand, finsand og lerjord.

Sammen med nitrat må pløjelagets indhold af især plantetilgængeligt kalium, svovl og bor forventes at være nedvasket fuldstændigt på de sandede jorde og i større eller mindre grad på lerjorden.

Konsulenterklæring

I økologivejledningen er der under bilag 1, listet forskellige muligheder for tilførelse af næringsstoffer og under hvilke vilkår det kan berettiges. **Det vil i mange tilfælde være nødvendigt med en konsulenterklæring.** Vær i den sammenhæng opmærksom om de produkter der udbydes, rent faktisk er godkendt til økologisk anvendelse. Det er ikke altid den lokale grovvarerhandel er helt opmærksomme på det.

Vinterraps er en af de mest følsomme afgrøder. Rødderne har ikke alle steder fungeret effektivt i de vandmættede marker. Her i det tidlige forår er der et behov, som ikke umiddelbart kan dækkes af jordens evne til ny mobilisering af næringsstoffer.

Svovl

Svovl kan tilføres på basis af en konsulenterklæring, hvor der enten er bladanalyser eller et udfyldt kommentarfelt hvor der fremføres faglige argumenter for at tilføre svovl. Det er f.eks. almindelig praksis at bruge kommentarfeltet med et argument om at vinterraps har et stort svovlbehov, tidligt i vækstsæsonen.

[Find svovlgødningsmidler til brug i økologisk produktion.](#)

Kalium

Kalium kan tilføres i form af vinasse og lignende biprodukter, hvor det er nødvendigt at notere i logbogen hvorfor tilførelsen er nødvendig på bedriften. Mineralske kaligødninger som patentkali, kan kun tilføres på basis af en aktuell jordprøve for den mark der ønskes gødet. (25 kg K per enhed jordprøven ligger under Kt 8).

[Find kaligødningsmidler til brug i økologisk produktion.](#)

Mikronæringsstoffer

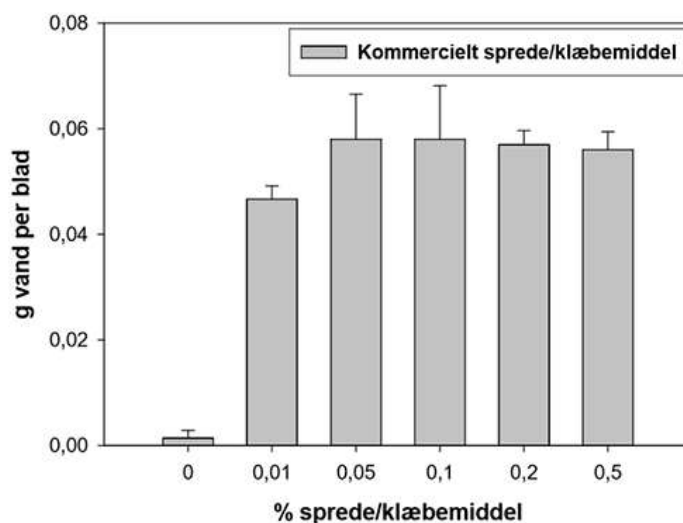
Bor i form af solubor kan tilføres følsomme afgrøder, det er særligt de korsblomstrede. Det kan kun ske på basis af jordprøver og en konsulenterklæring.

Produkter med en cocktail af mikronæringsstoffer kan anvendes på basis af konsulenterklæringer der som udgangspunkt er vedlagt analyser med værdier for de enkelte næringsstoffer der fagligt berettiger tilførsel. Her er det vigtigt at være opmærksom på at høje Rt i flere tilfælde påvirker tilgængeligheden af mikronæringsstofferne, især Mn og B. Blandt andet er der derfor mulighed for at argumentere for at analysen ikke er relevant dokumentation for specifikke næringsstoffer. Det er vigtigt at kunne vise at anvendelse af et produkt med flere forskellige næringsstoffer ikke skaber ubalancer i jorden næringsstoffsyring. Ubalance kan f.eks. være overforsyning med et næringsstof som efterfølgende reducerer tilgængeligheden af andre næringsstoffer.

Mangan med mulighed for bedre effekt med godkendt spredklæbemiddel

Problematikken omkring mangantilførsel og tilgængelighed i det tidlige forår er ikke på samme måde knyttet til den våde vinter. Der er en række effektive dyrkningsmæssige faktorer til forebyggelse af manganmangel som skal dokumenteres med en underskrift i konsulenterklæringen. Omkring jordbehandling og valg af afgrøde er det vigtigt at kunne vise at der er gjort hvad der kan gøres, for at forebygge manganmangel.

Hvis det alligevel bliver nødvendigt at tildele mangansulfat, skal det optages gennem afgrødens blade. Effekten af mangansulfat kan forbedres ved tilsætning af spredklæbemiddel. **Der er netop og for første gang, markedsført et produkt der hedder Wetcit** som er tilladt til økologisk anvendelse. Det er et produkt baseret på økologisk appelsinolie og alle indholdsstoffer er med på bilag 1. som tilladte gødsknings- eller jordforbedringsmidler. Midlet er ikke afprøvet i danske forsøg så effekten er ikke dokumenteret, men udsigten til at kunne forbedre virkningen af mangansulfat i de følsomme afgrøder, gør det interessant at få testet i økologisk planteavl. De vejledende priser antyder en omkostning på mellem 30 og 80 kr pr ha ved de anbefalede koncentrationer.

Figur 1. Bladgødskning med mangan – hvad virker og hvad virker ikke? Pai Pedas KU, Session 31-1, Plantekongres 2015.

Spredklæbemidler øger optagelsen af de udsprøjtede næringsstoffer markant. Det fremgår af figur 1 at der kan opnås god virkning af lave koncentrationer. I forsøgene bag figuren er det anvendte spredklæbemiddel ikke angivet. Der kan opstå risiko for svidninger hvis der anvendes høje koncentrationer af spredklæbemidlerne. Behandlingen skal i hvert enkelt tilfælde tilpasses afgrøden og vejret.

[Find manganholdige gødningsmidler til brug i økologisk produktion.](#)

Læs også: [Oversigt over gødninger velegnede til udsprøjtning 2020](#)

Emneord

[Gødskning](#)[Mikronæringsstoffer](#)[Næringsstoffer](#)[+1](#)

Publiceret: 27. februar 2020

Sidst bekræftet/revideret: 27. februar 2020

Vil du vide mere?

Sven Hermansen

Chefkonsulent

SEGES P/S

svhe@seges.dk

+45 8740 5043

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A. SEGES Tlf. 87 40 50 00
Agro Food Park 15 Fax. 87 40 50 10
8200 Aarhus N Email info@seges.dk

